

o. Jacek Kiciński CMF

ŻYCIE KONSEKROWANE JAKO RADYKALNA ODPOWIEDŹ NA ZNAKI CZASÓW

Wstęp

We wprowadzeniu do Instrukcji *Rozpocząć na nowo od Chrystusa* czytamy: „Duch Święty zawsze działa w historii i może wydobyć z ludzkich dramatów takie rozeznanie wydarzeń, które otwiera na tajemnicę miłosierdzia i pokoju pomiędzy ludźmi. Duch Święty bowiem w tym zamęcie panującym w narodach pobudza w wielu tęsknotę za innym światem, który już jest obecny między nami (...) dramatyczne wydarzenia światowe ostatnich lat narzuciły ludziom nowe i trudniejsze jeszcze pytania, które dochodzą do tych już istniejących, rodzących się w związku z ukierunkowaniami społeczeństwa zglobalizowanego, ambiwalentnego w swej istocie, w którym «globalizuje się nie tylko technologia i ekonomia, lecz także poczucie niepewności i lęki, przestępczość i przemoc, niesprawiedliwość i wojna»” (RNCH 1).

Stawiamy pytania: Jak odczytać w perspektywie historii i dzisiejszych czasów ślady i znaki Ducha i załączki Słowa w życiu i kulturze ludzkiej? Jak interpretować znaki czasów w takiej rzeczywistości jak nasza, w której obfitują strefy ciemności i tajemnicy? Potrzeba by sam Chrystus, tak jak na drodze do Emaus, stał się towarzyszem naszej drogi i obdarzył nas swoim Duchem (RNCH 1). To zadanie w sposób szczególny podejmują osoby konsekrowane. W swym ciągłym następowaniu po sobie i powstawaniu nowych form stają się wymownym wyrazem obecności Pana, prawie czymś w rodzaju „ewangelii” otwierają-

cej się w ciągu wieków. Stają się oni rzeczywiście „historyczną kontynuacją obecności zmartwychwstałego Jezusa Chrystusa” (zob. RNCH 2).

1. Znaki czasu i ich właściwe odczytywanie

Ojciec St. C. Napiórkowski zwraca uwagę na znaki czasu jako jedno z zasadniczych źródeł teologii. Pośród wielu określeń „znaków czasu” ważnym dla naszych rozważań jest wskazanie na nie jako na zjawiska, które z racji swojego upowszechnienia i częstotliwości charakteryzują daną epokę i za pośrednictwem których są wyrażane potrzeby oraz aspiracje dzisiejszej ludzkości⁸. Idąc za wskazaniem II Soboru Watykańskiego, Konstytucja duszpasterska o Kościele podkreśla, że: „Sprawą całego Ludu Bożego, zwłaszcza duszpasterzy i teologów, jest wsłuchiwać się z pomocą Ducha Świętego w różne głosy współczesności, rozróżniać je i tłumaczyć oraz osądzać w świetle Słowa Bożego, aby prawda objawiona mogła być ciągle coraz głębiej odczuwana, lepiej rozumiana i stosownie przedstawiana” (KDK 44)⁹.

Znaki czasu odnajdywane w historii ludzkości ukazują interwencję Bożej Opatrzności, zaś odczytywane w teraźniejszości domagają się konkretnego działania, właściwej odpowiedzi. Rozpoznawanie znaków czasu nie należy do łatwych zadań w Kościele. Istotnym elementem tego działania jest umiejętność dosłyszenia w nich czy poprzez nie głosu Pana historii, który przekazuje w nich człowiekowi orędzie i jednocześnie domaga się konkretnego działania¹⁰.

Życie konsekrowane w formie życia monastycznego, stanu dziewic, pustelników, wdów i wdowców, instytutów oddanych kontemplacji, dziełom apostołskim, instytutów świeckich, stowarzyszeń życia apostołskiego i nowych form życia konsekrowa-

⁸ Zob. St. C. Napiórkowski, *Jak uprawiać teologię*, Wrocław 1996, s. 40.

⁹ Por. tamże, s. 41.

¹⁰ Por. tamże, s. 42.

nego pojawiło się jako radykalna odpowiedź na potrzeby danej epoki. Jak zaznacza P. Liszka „Instytuty życia konsekrowanego pojawiły się w określonych uwarunkowaniach historycznych, jako odpowiedź Ducha Świętego na potrzeby Kościoła i świata w danym czasie, ale również w przyszłości”¹¹.

Należy podkreślić, że samo pojawienie się chrześcijaństwa dokonało się jako właściwa odpowiedź Boga na określoną sytuację człowieka. Był to stan grzechu, który domagał się konieczności odkupienia, którego dokonał Jezus Chrystus. Chrześcijanie mieli obowiązek odczytania tego misterium, a następnie obowiązek dokonania refleksji nad sposobem jego realizacji w zmieniających się uwarunkowaniach¹². Każda zatem sytuacja staje się w pewien sposób znakiem czasu i wymaga refleksji w świetle wiary. Taka zatem, a nie inna historia i w takich, a nie innych uwarunkowaniach społecznych staje się miejscem działania i obecności Boga. Całość też dziejów zbawienia wyraża się w szacie ziemskiej, która w wielu aspektach jest ta sama, a w innych zmienna – choćby zmieniające się sytuacje społeczne¹³.

2. Powołanie do życia konsekrowanego

Powołanie do życia konsekrowanego przedstawia się na tle całego życia chrześcijańskiego jako droga „światła”, nad którą czuwa spojrzenie Odkupiciela (por. VC 40). W tym kontekście można rozpatrywać eschatologiczny wymiar życia konsekrowanego¹⁴. „Gdzie jest twój skarb, tam będzie i serce twoje” (Mt 6,21). Tym skarbem jest królestwo niebieskie. Przypomniał to II Sobór Watykański, gdy podkreślił, że konsekracja zakonna zapowiada przyszłe zmartwychwstanie i chwałę królestwa niebieskiego. Jest to związane ze ślubem czystości, rozumianym jako

¹¹ Zob. P. Liszka, *Współczesne znaki czasu wezwaniem dla życia konsekrowanego*, „Życie Konsekrowane” 4(2009), s. 37.

¹² Por. tamże, s. 36.

¹³ Por. tamże, s. 37.

¹⁴ Zob. S.M. Alonso, *La vida consagrada*, Madrid 2001, s. 413-418.

zapowiedź ostatecznego świata, który już dzisiaj działa i przemienia całego człowieka (por. LG 44).

Osoby konsekrowane z racji swojego powołania do świętości poprzez naśladowanie Chrystusa żyją pragnieniem spotkania Go, aby ostatecznie i na zawsze z Nim przebywać. Taka postawa rodzi pragnienie zatracenia się w blasku tego ognia miłości, który w nich płonie, a jest nim tylko Duch Święty (por. VC 26).

Samo oczekiwanie nie oznacza postawy bierności. Człowiek, który czuwa i oczekuje spełnienia obietnic Chrystusa, potrafi natchnąć tą nadzieją swoich bliźnich, niekiedy zniechęconych, pesymistycznie patrzących w przyszłość. W ten sposób powołani do życia konsekrowanego, realizując wezwanie i zaproszenie do świętości, stają się dla współczesnego człowieka ewangelicznym zaczynem¹⁵.

Należy podkreślić, że misja każdego stanu jest wyrazem służby bliźnim. Skoro zadaniem hierarchii jest potwierdzanie z mocą autorytetu autentyczności powołania osób konsekrowanych i świeckich, to misją konsekrowanych jest bycie żywym znakiem, który dla laikatu i duchownych będzie natchnieniem do głębszego ukochania i uwielbienia Boga¹⁶.

Kościół pragnie, aby życie konsekrowane uświadamiało światu, że człowiek wpada w sidła zniewolenia, kiedy chce odnaleźć siebie w konstrukcjach ideologicznych, ponieważ tylko w relacji z Osobą zyskuje wolność. Tylko Osoba potrafi obdarzyć człowieka wolnością i objawić mu istotę miłości. Równocześnie życie konsekrowane jest zaprzeczeniem mitu absolutnej wolności – nie widzi bowiem jakiegokolwiek sprzeczności pomiędzy słu-

¹⁵ II Sobór Watykański w *Lumen gentium* (nr 46), zaznacza, że zakonnicy i członkowie instytutów świeckich są powołani do stania się zdumiewającym świadectwem tego, iż świat nie może zostać przemieniony i poddany Bogu, jeśli nie będzie żył zgodnie z duchem błogosławieństw. Zakonnicy pełnią również funkcję prorocką, ukazując transcendentalno-eschatologiczne aspekty tajemnicy i życia Chrystusa.

¹⁶ Zob. B. Cole, P. Conner, *Pełnia chrześcijaństwa*, Poznań 1997, s. 37.

bem posłuszeństwa a darem wolności (por. VC 91). Tak więc życie konsekrowane pragnie ukazać współczesnemu światu, że tylko Chrystus rzucił światło na życie człowieka i jego nieśmiertelność (por. 2 Tm 1,10)¹⁷.

W ten sposób osoby konsekrowane, żyjąc miłością Chrystusa, stają jej się uobeczeniem w konkretnej rzeczywistości. Miłość i prawda Chrystusowa są narzędziem ich działania i życiowego dynamizmu. Życie konsekrowane ukazuje prawdziwe oblicze miłości Kościoła, ale nigdy jej nie wyczerpuje¹⁸. Jego zadaniem jest wskazać człowiekowi na wielkość miłości Boga Ojca przez Chrystusa w Duchu Świętym¹⁹. Umieszczenie życia konsekrowanego w centrum Kościoła wyznacza mu doniosłe zadanie, by być widocznym znakiem obecności Boga w świecie i świadczyć o Jego miłości do każdego człowieka. Prowadząc życie wspólnotowe, osoby konsekrowane stają się promotorami prawdziwego rozwoju osoby ludzkiej²⁰. Dokonuje się to wszystko w atmosferze miłości i prawdziwej wolności. W tym znaczeniu osoby konsekrowane mają szczególny udział i zadanie w uświęcaniu świata.

¹⁷ Por. A.J. Nowak, *Homo consecratus*, Lublin 2002, s. 20. Dalej Autor, cytując Jana Pawła II, pisze: „«w każdym miejscu i sytuacji osoby konsekrowane niech będą gorliwymi głosicielami Pana Jezusa, umiającymi odpowiedzieć z ewangeliczną mądrością na pytania, których źródłem jest dziś niepokój serca i palące potrzeby» (VC 81). Życie ukryte z Chrystusem w Bogu, miłość bliźniego, modlitwa mają służyć budowaniu Kościoła. Życie konsekrowane jest w swej istocie widocznym znakiem Kościoła, «widocznym świadectwem Kościoła i jego Pana w świecie, który pod pretekstem nowoczesności coraz bardziej zmierza do desakralizacji, aby wszyscy mogli dostrzec w Waszym zachowaniu i wyglądzie, w sposobie ubierania się – znak, przez który Bóg się do nich zwraca»”.

¹⁸ Zob. A. Ribeiro, *Życie konsekrowane świadectwem świętości Kościoła*, „Communio” 1(1989), s. 112n.

¹⁹ Por. D. Wider, *Dar życia zakonnego*, dz. cyt., s. 8.

²⁰ Zob. P. Liszka, *Życie wspólnoty zakonnej naśladowaniem miłości Osób Bożych*, „Życie Konsekrowane” 2(2006), s. 50-51.

3. Przykłady odpowiedzi na znaki czasu

Pierwsze ośrodki życia monastycznego pojawiły się na Wschodzie pod koniec III wieku jako bardziej doskonała, a zarazem radykalna forma życia chrześcijańskiego. Początkowo był to stan możliwy do podjęcia przez wszystkich chrześcijan, którzy chcieli w ten sposób dać autentyczne świadectwo wiary jako odpowiedź na nauczanie Chrystusa. Wielu autorów (m.in. J. Aumann) zajmujących się historią duchowości chrześcijańskiej, podkreśla pewien związek powstania życia monastycznego z nastaniem końca prześladowań w Kościele²¹. „Dopóki chrześcijanie byli uważani za przeciwników Imperium, było im relatywnie łatwo uniknąć kontaktu ze społecznością pogańską i praktykować religię w małych wspólnotach; co więcej, gdy byli aresztowani, mogli mieć nadzieję na pożądane męczeństwo. Gdy otrzymali wolność i chrześcijaństwo stało się religią oficjalną państwa, świat pogański nie zwalczał ich więcej, nie eliminował męczenników. Eremita przejął na siebie ataki świata, odrzucając światowość ze swojego życia”²².

Na początku V wieku, w 410 roku, świat został wstrząśnięty wiadomością o upadku Rzymu. Niedługo potem Italia została zdewastowana przez Gotów, podczas gdy Wandalowie plądrowali Afrykę Północną, a w 455 roku najechali na Rzym. W tym czasie Kościół był wstrząsany przez herezje. Stolica Święta musiała podejmować wiele wysiłków, by utrzymać prawowierność w Kościele. Na Zachodzie największe wyzwania przyszły ze strony pelagianizmu. W tym kontekście społeczno-religijnym przychodzi realizować powołanie św. Benedyktowi z Nursji (480-547). Jego Reguła stała się najbardziej wpływowym dokumentem monastycyzmu zachodniego²³.

²¹ Por. J. Aumann, *Zarys historii duchowości*, Kielce 1993, s. 45.

²² Por. tamże, s. 46.

²³ Zob. tamże, s. 84.

Kolejny znaczący etap rozwoju życia zakonnego to wiek XII i XIII. W tym czasie różnorodność form życia zakonnego była tak duża, że Sobór Laterański w 1215 roku i Lyonński w 1274 roku zakazały zakładania nowych instytutów zakonnych. Pomimo tego zakazu powstały dwa zakony: franciszkanie i dominikanie. Jako zakony żebracze szczególny nacisk położyły na zachowanie ubóstwa i posługę kaznodziejską. Odpowiedziały one na żywotną potrzebę Kościoła, jaką było pragnienie powrotu do życia Ewangelią. Wiązało się to z reformą życia zakonnego, walką z herezjami, reformą kleru diecezjalnego oraz potrzebą przepowiadania Ewangelii²⁴.

Niezwykłe interesujący jest fragment z rękopisu św. Antoniego Klareta – hiszpańskiego arcybiskupa (1807-1870), który cytuje A. A. Ortega: „Kiedy w Anglii urodził się Pelagiusz, w Tagaście przyszedł na świat św. Augustyn. Kiedy we Francji pojawili się albigeni, Bóg zesłał św. Dominika Guzmana, założyciela zakonu dominikanów. Kiedy Luter zaczął głosić swe herezje (1521), w Pamplonie został zraniony św. Ignacy. Na przełomie XIX wieku, kiedy w Niemczech Strauss, Hegel i Schelling ogłaszają panteizm, a we Francji Renan wypowiada się przeciwko boskości Jezusa, w Hiszpanii Najświętsza Panna zakłada swe święte Zgromadzenie, aby Serce Jej mogło stanowić arkę Noego, wieżę Dawidową, miasto schronienia i miejsce świętego pojednania”²⁵.

4. Prorocki charakter życia konsekrowanego

Misja prorocka osób konsekrowanych zawsze staje wobec trzech głównych wyzwań skierowanych także do całego Kościoła. Mają one charakter odwieczny, związany z trzema pożądaniami: oczu, ciała i pychy żywota (zob. 1 J 2,15nn). Wiąże

²⁴ Por. tamże, s. 151.

²⁵ A.A. Ortega, *Rozwój duchowy św. Antoniego Marii Klareta*, w: *Święty Antonii Maria Klaret, Pisma Duchowe*, Warszawa 1991, s. 31.

się to z niepokohamowanym pragnieniem posiadania (zwłaszcza w dziedzinie materialnej), nienasyconym pragnieniem przyjemności (w sferze ciała) i żądzą panowania (bycie bogiem dla siebie i innych). Każda epoka nadaje tym trzem pożądlivościom nowe formy. Osoby konsekrowane, wychodząc naprzeciw takiej rzeczywistości poprzez życie ewangelicznymi radami czystości, ubóstwa i posłuszeństwa wychodzą z konkretną propozycją „terapii” ran spowodowanych grzechem pierworodnym. W ten sposób ci, którzy idą drogą rad ewangelicznych, choć dążą do własnego uświęcenia, zarazem ukazują ludzkości drogę duchowej terapii, odrzucając bałwochwalczy kult stworzenia, czyniąc widzialnym Boga żywego (zob. VC 87).

Wyzwanie czystości konsekrowanej – pierwszą prowokacją jest hedonistyczna kultura ciała, która odrzuca wszelkie obiektywne normy dotyczące płciowości, sprowadzając ją często do rangi zabawy lub towaru, praktykując przy współudziale środków masowego przekazu swoistego rodzaju bałwochwalczy kult instynktu. Skutkiem tego są wszelkiego rodzaju nadużycia, z którymi związane jest cierpienie psychiczne, moralne i duchowe poszczególnych osób i rodzin. Radykalną odpowiedzią na taki stan rzeczy jest ze strony osób konsekrowanych radosna praktyka doskonałej czystości jako wyraz i świadectwo mocy Bożej miłości działającej w ułomnej naturze człowieka. Dzięki temu to, co przez wielu jest uważane za niemożliwe, dzięki współpracy z łaską Bożą staje się możliwe i jest źródłem prawdziwej wolności (zob. VC 88). Taka odpowiedź świadectwa wiary staje się dziś niezwykle potrzebna właśnie dlatego, że jest to tak niezrozumiałe dla współczesnego świata. Tym bardziej nabiera ono znaczenia dla współczesnej młodzieży, narzeczonych, małżonków i rodzin chrześcijańskich, ponieważ ukazuje, że moc Bożej miłości może dokonać wielkich rzeczy przez doświadczenie ludzkiej miłości. Takie świadectwo wychodzi jednocześnie naprzeciw powszechnie odczuwanej potrzebie wewnętrznej przejrzystości w relacjach między ludźmi (por. VC 88).

Wyzwanie ubóstwa ewangelicznego – szczególnie obecna jest dziś materialistyczna żądza posiadania, która przyczynia się do lekceważenia potrzeb i cierpień słabszych. Łączy się ona jednocześnie z brakiem jakiegokolwiek troski o zachowanie równowagi zasobów naturalnych świata. Odpowiedzią życia konsekrowanego jest życie ewangeliczną radą ubóstwa połączone z konkretną działalnością, która promuje solidarność i postawę miłosierdzia w świecie. Jest to zatem zaangażowanie w wychowanie, kształcenie oraz formację młodych osób, by stawali się twórcami własnej przyszłości; jest to działalność na płaszczyźnie ewangelizacji kultury i na polu edukacji. Walka z głodem i jego przyczynami wyzwala i pobudza do działalności wolontariat i organizacje humanitarne. Ubóstwo ewangeliczne jest radykalnym sprzeciwem wobec współczesnego „kultu mamony” i staje się proroczym głosem do społeczeństwa, które żyjąc w wielu częściach świata w dobrobycie, zatracza niekiedy poczucie umiaru i świadomości istotnej wartości rzeczy. Stąd też coraz częściej w sposób zdecydowany rozlega się wołanie poszanowania i ochrony stworzenia przez ograniczenie konsumpcji, zachowanie właściwego umiaru i wyznaczenie granic osobistym pragnieniom (por. VC 90).

Wyzwanie wolności w posłuszeństwie – wiąże się ono ze współcześnie wypaczonym pojmowaniem wolności, której konsekwencjami są: niesprawiedliwość, przemoc i brak szacunku dla drugiego człowieka (zob. VC 91). Posłuszeństwo osób konsekrowanych ukazuje w sposób wyrazisty posłuszeństwo samego Chrystusa wobec swojego Ojca. Potwierdza ono, że nie ma sprzeczności między posłuszeństwem a wolnością. Jest to droga zdobywania i odkrywania prawdziwej wolności opartej na przykazaniu miłości. Podstawą jego jest postawa słuchania i wzajemnego dialogu. Sprzeciwia się ono duchowi niezgody i podziału. Autorytet zaś władzy jest postrzegany jako znak ojcostwa, które pochodzi od samego Boga (zob. VC 92).

Ponadto, w adhortacji apostołskiej o życiu konsekrowanym *Vita consecrata*, czytamy: że w naszym świecie, gdzie ślady Boga wydają się często zatarte, pilnie potrzebne jest prawdziwe i zdecydowane świadectwo prorockie osób konsekrowanych. Jego przedmiotem powinno być przede wszystkim ukazanie pierwszeństwa Boga oraz dóbr przyszłych. Przejawem takiej postawy jest naśladowanie Chrystusa czystego, ubogiego i posłusznego, całkowicie oddanego chwale Ojca oraz miłości do braci i siostr. Już samo życie braterskie jest wyrazem czynnego proroctwa w społeczeństwie, które odczuwa głęboką – choć czasem nieuświadomioną – tęsknotę za braterstwem bez granic (zob. VC 85). Wierność własnemu charyzmatowi niejako nakazuje osobom konsekrowanym, by dawały świadectwo – na wzór proroków, którzy nie bali się narazić nawet własnego życia. Prawdziwe proroctwo czerpie szczególną moc przekonywania ze zgodności między przepowiadaniem a życiem. Osoby konsekrowane pozostaną wierne swojej misji w Kościele i w świecie, jeśli będą zdolne nieustannie weryfikować swoje postępowanie w świetle Słowa Bożego (zob. VC 85).

Wyrazem prorockiego wymiaru życia konsekrowanego jest także wierność aż po męczeństwo. Należy podkreślić, że w naszym stuleciu, jak i w innych epokach dziejów, osoby konsekrowane dawały i dają świadectwo wiary o Chrystusie, składając dar z własnego życia. Jak podkreśla Jan Paweł II w *Vita consecrata*: „Wielka ich rzesza – chroniąc się w katakumbach przed prześladowaniami reżimów totalitarnych lub przed przemocą, zmagając się z trudnościami, jakie stawiano ich działalności misyjnej, służbie ubogim, opiece nad chorymi i odrzuconymi – przeżyła i przeżywa swoją konsekrację przez długotrwałe i heroicznie znoszone cierpienie, a często przez przelanie własnej krwi, upodobniwszy się całkowicie do ukrzyżowanego Chrystusa” (VC 86).

5. Współczesne znaki czasu wyzwaniem dla konsekrowanych

Jak wcześniej wspomniano, każda epoka charakteryzuje się szczególnymi znamionami, które są wyzwaniem dla osób konsekrowanych. Spoglądając na dzisiejszą rzeczywistość, należy stwierdzić, że do dawnych form ubóstwa dochodzą nowe. Należy tu chociażby wymienić: rozpacz płynącą z poczucia bezsensu życia, niebezpieczeństwo narkomanii, opuszczenie w starości i chorobie, degradacja i dyskryminacja społeczna. Jest to wyzwanie, które stanowi powód do refleksji nad własnymi charyzmatami i tradycjami, które warto wykorzystać dla nowych przestrzeni ewangelizacji. Chodzi tu przede wszystkim o bycie bliżej ubogich, starszych, narkomanów, chorych na AIDS, uciekinierów oraz osób, które doświadczają różnego rodzaju cierpień związanych z ich sytuacją społeczną. Misja osób konsekrowanych winna koncentrować się na służbie na rzecz godności osoby ludzkiej w „niehumanicznym społeczeństwie” (zob. RNCH 35). W tym kontekście warto przywołać słowa Instrukcji *Rozpocząć na nowo od Chrystusa*: „Trzeba być gotowymi do zapłacenia ceny prześladowania, ponieważ w naszych czasach najczęstszą przyczyną męczeństwa jest walka o sprawiedliwość w wierności Ewangelii” (RNCH 35).

Współcześnie wydaje się czymś koniecznym, by osoby konsekrowane angażowały się w sposób radykalny w działania mające na celu służbę życiu, wyobraźnię miłosierdzia i komunie ze wszystkimi. Troska o dar życia, ukazywanie jego wartości jako istotny wymiar głoszenia Ewangelii, nie mogą być oderwane od aktualnej sytuacji świata. Należy zatem wskazywać, że życie ludzkie stanowi najcenniejszy dar Boga, jest święte i zarazem nienaruszalne. Nie tylko nie wolno zabijać, ale należy je chronić i otaczać właściwą opieką. Życie ludzkie znajduje swój właściwy sens, gdy fundamentem jego jest autentyczna miłość. Szacunek wobec niego domaga się, by nauka i technika były podporządkowane człowiekowi i jego integralnemu rozwojowi (zob. EV

82)²⁶. Wiąże się to z promocją „kultury życia”, w której rodzina stanowi „sanktuarium życia”. Działać zatem na rzecz życia, oznacza troskę o odnowę społeczeństwa.

Kolejną przestrzenią troski osób konsekrowanych jest szerzenie prawdy i sprawiedliwości. Mamy do czynienia z narastającą niesprawiedliwością ekonomiczną, która prowadzi do degradacji moralnej i społecznej. Pojawiają się także problemy dotyczące wolności religijnej. Wielu ludzi z tego powodu cierpi prześladowania bądź jest dręczonych przez grupy polityczne zakazujące prawa oddawania czci Bogu. W tym celu czymś koniecznym i nagłym jest formacja tych, którzy mogą w przyszłości podejmować zadania społeczne²⁷.

Nie sposób nie wspomnieć o konieczności zaangażowania na rzecz służby miłosierdziu. Przyczynia się ona bowiem do kształtowania relacji międzyludzkich opartych na głębokim poszanowaniu tego, co ludzkie. Nie można bowiem, jak zaznacza Benedykt XVI, przyjąć postawy milczenia wobec istniejących obozów dla uchodźców i wysiedlonych w różnych częściach świata, w których życie przebiega w prowizorycznych warunkach. Szukają oni bowiem schronienia przed jeszcze gorszym losem (zob. SC 90). Służba miłosierdzia staje się dziś szczególnym profetycznym znakiem dla współczesnego świata. Dzieła zaś ewangelicznego miłosierdzia wskazują, że im bardziej żyje się Chrystusem, tym lepiej można Mu służyć w drugim człowieku. Warto wspomnieć o osobach starszych, chorych i niepełnosprawnych. Pomoc tym osobom wiąże się także z koniecznością ewangelizacji środowisk służby zdrowia²⁸.

Wyraźnym znakiem czasu dla współczesnego życia konsekrowanego jest także służba na rzecz jedności. Na szczególną

²⁶ Por. J. Kiciński, *Powołanie, Konsekracja, Misja. Personalistyczny aspekt teologii życia konsekrowanego według współczesnego Magisterium Kościoła*, Wrocław 2009, s. 185.

²⁷ Zob. tamże, s. 190-191.

²⁸ Por. tamże, s. 201.

uwagę zasługuje współczesna inkulturacja, ewangelizacja kultury i otwarcie na dialog z innymi. Należy jednak pamiętać, że najistotniejszym elementem odpowiedzi na pojawiające się znaki czasu zawsze pozostaje osobiste i wspólnotowe świadectwo życia osób konsekrowanych.

Zakończenie

Okazuje się, że w zwykłej codzienności życie konsekrowane wzrasta stopniowo w swej dojrzałości, stając się w ten sposób odpowiedzią na współczesne znaki czasów. W ten sposób ukazuje ono kulturę i styl życia alternatywny wobec tych, które są w świecie dominującymi. Swoim stylem życia i poszukiwaniem Boga życie konsekrowane proponuje duchową terapię na zło współczesnych czasów. Dlatego w sercu Kościoła staje się ono błogosławieństwem i motywem nadziei dla ludzkości i dla samego życia Kościoła (zob. RNCH 6)²⁹.

Streszczenie

Życie konsekrowane objawia światu prawdziwe oblicze miłości Kościoła, ale nigdy jej nie wyczerpuje. Jego zadaniem jest ukazać człowiekowi wielkość miłości Boga Ojca przez Chrystusa w Duchu Świętym. Umieszczenie życia konsekrowanego w centrum Kościoła wyznacza mu doniosłe zadanie, by być widocznym znakiem obecności Boga w świecie i świadczyć o Jego miłości. Prowadząc życie wspólnotowe, osoby konsekrowane stają się promotorami prawdziwego rozwoju osoby ludzkiej. Dokonuje się to wszystko w atmosferze miłości i prawdziwej wolności. W tym znaczeniu osoby konsekrowane mają szczególny udział i zadanie w uświęcaniu świata. Stanowią zatem radykalną odpowiedź na pojawiające się znaki czasu w każdej epoce.

²⁹ Instrukcja *Rozpocząć na nowo od Chrystusa. Odnowione zaangażowanie życia konsekrowanego w trzecim tysiącleciu „Ripartire da Cristo”* (19 maja 2002).